

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 10. mal. travna 1885.

List 15.

JAKOB,

po usmiljenji Božjem in apostolskega sedeža milosti
knezoškof Ljubljanski,

vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda in Izveličarja našega Jezusa Kristusa!

Meseca aprila preteklo bode 1000 let, odkar je velik svetnik izdihnil svojo dušo, ter jo dal nazaj v roke svojega Božjega stvarnika. Ta svetnik je sv. Metod, goreči oznanjevalec evangelijskega med velikim delom slovanskih narodov!

Čeprav se za gotovo ne dá dokazati, se je li tudi tukaj, v naših krajih, mudil, vendar on s svojim svetim bratom Cirilom vred tudi pri nas ni neznan, njegovo ime ne tuje. Mnogi izmed vas so udje bratovščine sv. Cirila in Metoda, in iščejo ravno na priprošnjo teh svetnikov — sprositi sebi milosti zveličanja in življenja po veri, tolikim drugim pa, ki so od središča sv. vere, od rimskega papeža žalibog še ločeni, milost prave vere, milost združenja z enim, od Kristusa postavljenim pastirjem in varhom sv. vere. Drugi skušajo svoje češčenje do teh svetnikov pokazati z darežljivostjo, s katero skerbé, da se ozaljša njima posvečena posebna kapela v novi cerkvi Jezusovega Serca v Ljubljani. Zopet drugi vas soznajajo po pobožnih spisih in s podučevanjem z deli teh velikih mož; in tako kaže ta na ta, drugi na drugi način svojo ljubezen, svoje češčenje, svoje zaupanje do njih.

Ker jih že sicer častite na razni način, ni dvoliti, da bodete želeli tudi spomin smerti sv. Metoda obhajati s keršansko slovesnostjo.

Kakšni tedaj naj bodo občutki, kateri naj nas pri tej svečanosti navdajajo?

Pred vsem naj spomin na smert sv. Metoda oživi na novo v nas prepričanje, kako imenitna, kako potrebna da je sv. vera. „Brez vere je nemogoče Bogu dopasti.“*) Kdor veruje in se dá kerstiti, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“**) Prepričanje o tej resnici gnalo je sv. Metoda venkaj iz njegove domovine in od vseh njenih prijetnosti; smislili so se mu premnogi, ki so se sedeli v temi in smertni senci, zato

ga je gnalo v neznane dežele, k neznanim in tedaj še neomikanim ljudstvom. Vedel je, da je Jezus Kristus edina luč sveta in da ima le tisti večno življenje, kdor v Sina veruje; kdor pa v Sina ne veruje, ne bo videl življenja, temuč jeza Božja ostane nad njim.*). In ker je to vedel, ker je bil napolnjen te luči in vere v Jezusa Kristusa, in ker je njegovo serce gorelo delavne ljubezni do Jezusa Kristusa, zato ga je gnalo to prej imenitno in prepotrebno milost sv. vere tudi drugim nakloniti. In v ta namen je sprejel na-se vse muke in težave, vse zatajevanja in nevarnosti, katere so apostolsko službo povsod in vselej spremljale in jo spremljajo še dandanes. Caritas Christi urget nos, ljubezen do Jezusa Kristusa nas sili in priganja,**) tako kliče sv. Pavel, veliki apostoljev nevernikov; tako mogel je v resnici tudi sv. Metod klicati.

Dragi v Gospodu! smo li za trdno prepričani, da je vera za večno življenje neobhodno potrebna? Blagor nam, ako smo! Toda ako to prepričanje zares v sebi nosimo, se mora tudi kazati v delih. In ne zadostuje, ako vera počiva le v našem razumu, v našem spominu, v našem sercu; mora prodreti tudi venkaj v življenje; v djanje! ker, „kdor v Boga veruje, spolnuje (tudi) njegove zapovedi“;***) in „ne bo prišel vsak, kdor mi pravi: Gospod! Gospod! v nebeško kraljestvo; nego, kdor stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“;****) pravi Kristus Gospod. Tako je učil, tako je delal sv. Metod; tako predragi v Gospodu, moramo delati tudi mi. Ker „kaj pomaga, bratje moji, ako kdo pravi, da ima vero, del pa nima? ga more li vera sama zveličati?“*****) Le pogledjmo, koliko je izdalo pridigovanje sv. Metoda med ljudstvi, katerim je evangelijsko oznanjeval. Primerjajmo življenje teh ljudstev, kakoršno je bilo prej, ko so bili še neverni, in kakoršno je postalo potem, ko so k veri pristopili. Prepričali se bomo, da je bil najbolj časten venec Metodovega truda: ne le keršanska vera njegovih slednikov, ampak posebno keršansko življenje po veri. In po tem, kakor rečeno, moramo tudi mi hrepeneti, za to se truditi in boriti. Znabiti li mislimo, sv. Metod bi se nas mogel pač razveseliti in vseh slavnosti, katere ho-

*) Jan. 3, 36.

**) II. Kor. 5, 14.

***) Mat. 7, 21.

****) Jak. 2, 14.

*) Hebr. 6, 11.

**) Mark. 16, 16.

čemo njemu na čast napraviti, ko bi bil prisiljen, kakor nekdanj sv. Pavel, čez svoje rojake, slednjič tudi čez nas se pritožiti in nas imenovati sovražnike križa Kristusovega, kot take, ki s svojim življenjem Sina Božjega veliko več na novo križajo in zasramujejo,*) kot časté in poveljujejo? Da, bi sveti Metod tedaj o nas rekel, da, ti-le tu so pač bratje po rodu tistih, za ktere sem jaz delal in terpel, med katerimi sem pridigoval in učil; toda njih življenje se ne ravna po veri, ktero sem jaz oznanjal, ne po življenju, kakoršno so živeli moji učenci in častilci. Zato nima njih češčenje, dokler tako mislijo in živé, pri meni nobene cene. Bi nam bilo li ljubo, ko bi nam vtegnil sv. Metod tako očitati? Ako tedaj tega nečemo, spoznavajmo svojo vero tudi v delih.

Najlepše se pač gotovo Gospodu Bogu za milost sv. vere zahvalimo s tem, če celo svoje življenje po veri vravnamo. Vendar nas pa svečani spomin smerti sv. Metoda spodbuja, to svojo zahvalo tudi naravnost, v svojih molitvah Bogu izreči, da tako srečo, ktero čutimo v svojem notranjem, tudi glasno na zunaj oznanujemo. Dragi moji, res velika, neprecenljiva milost je sv. vera. Ona je neusahljiv studenec časne in večne sreče. Tega se kaj lahko prepričamo. Primerjajmo le, kako se godi ljudstvu, pri katerem vera celo javno in zasebno življenje prešinja, in kako se godi onim ljudstvom, pri katerih solnčna svetloba sv. vere še nikdar ni vzhajala. Primerjajmo stanje z vero napolnjene in po veri živeče družine s tako, ki vere nič več ne spozná, se nič več po nji ne ravna. Kako tiha zadovoljnost tamkaj, kako čudna nezadovoljnost tukaj! ker sreče ni tam, ni tam zadovoljnosti, kjer je znabiti vsakoverstnega posvetnega blaga v obilnosti; prava sreča prebiva le pri tistem ljudstvu, v tisti družini, ktere gospod in glava je Bog sam,**) ktero vodi vselej in povsod sv. vera. Ta studenec prave sreče in zadovoljnosti, ktere ga je sv. Metod tako mnogim drugim slovanskim narodom odperl, teče tudi za nas po prizadevanji sv. Mohorja in Fortunata, prvih apostolov v naših pokrajinah. Prav primerno je tedaj, da tiste dni, ko se velikega apostolna sv. vere prav posebno spominjamo, pokažemo zlasti tudi zahvalo za milost sv. vere. Da, preljubi! zahvalimo se pri slovesnem spominu na smertni dan sv. Metoda Bogu prav iz globočine svojega serca, da nas je poklical iz teme k prečudni luči svete vere in je nas, ki nekdanj nismo bili ljudstvo, naredil v Božje ljudstvo, in iz takih, ki nismo imeli usmiljenja, v take, ki smo zdaj usmiljenje dosegli.***) Ne zahvalimo se le za-se, zahvalimo se velikoveč tudi za vse tiste, kateri so bili po zasluženju sv. Metoda poklicani k sv. veri in ktere moremo zato imenovati ne le brate po rodu, temuč, še v veliko večji edinosti, svoje brate po veri.

„Naši bratje po veri.“ O ko bi mogli vse rodove, kateri sv. Metoda slavé kot očeta svoje vere, tudi še dandanes s tem sladkim imenom: „bratje po veri“ pozdravljati. A prišlo je drugače. Sv. Metod je gotovo le dobro seme vsejal na njivo, ktero mu je Gospod izročil, naj jo obdeluje. Toda, ko so ljudje spali, je prišel sovražnik in je vsejal ljulike med pšenico. Sv. Metod pač ni poznal in pridigoval nobene druge vere, kakor vero sv. rimsko-katoliške cerkve. On pač ni poznal in oznanjeval nobene druge cerkve, kot sv. rimsko-katoliško cerkev, ktera ima na čelu papeža, vidnega namestnika Kristusovega na zemlji. Zato romal je zopet in zopet v Rim; zato poročal je večkrat pred papežem, kot od Boga poklicanim sodnikom v verskih rečeh, o svoji veri, o svojem apostolskem delovanju, zato prejel je iz papeževih rok škofovsko čast. Toda le prezgodaj prišla

je častilakomnost in gerda sebičnost, ter je razdvojila sinove Metodove iztergavši z neusmiljeno grozovito roko en del izmed njih iz naročja njihove matere, svete rimsko-katoliške cerkve. In tako se spolnujejo žalibog še do današnjega dne pri sinovih sv. Metoda besede Gospodove: „Izdajal bo brat brata v smert, in oče sina; in otroci se bodo vzdignili zoper starše, in jih bodo morili.... in sovražniki človekovi bodo njegovi domači.“*) Kratak pogled na naše v razkolništvu živeče brate in osoda med njimi bivajočih katoličanov zadostuje, da se prepričamo o pretresljivi resnici teh besedi. Ali kdo izmed vas bi se ne spominjal z britko žalostjo, kako silovito, da, na kervavi način so poskušali večkrat v teku stoletij in do danes te uboge katoličane v razkol nagnati. Koliko mašnikov in škofov je moralo že svojo drago domovino s hudim pregnanstvom zameniti! Koliko solz se je prelilo, koliko tisoč duš je zapadlo sili! „Exurge Domine“, vzdigni se, o Gospod, vzdigni se! tako bi serce pri vsem tem zavpilo v neznosni bolečini: vzdigni se in ne pozabi v prihodnje na svoje otroke! Ne pusti zabresti tistim, ki se te še zvesto derže; ne pusti pa tudi dalje v zmoti bloditi teh, ki so bili poprej tvoji in ktere je sv. Metod nekdanj tudi kot tvoje otroke k tebi pripeljal! Da, če smo v resnici prešinjani o potrebi sv. vere za zveličanje; prešinjani od resnice, da zunaj Kristusove cerkve ni zveličanja; in če vsled tega čutimo, da smo dolžni, za milost sv. vere se zahvaliti, tedaj se mora ta zahvala ravno smertni dan sv. Metoda spremeniti tudi v prevroče prošnje, naj se vendar Božjemu usmiljenju dopade, naše ločene brate združiti v enem za vse potrebnem: v edinosti sv. vere.

(Konec prih.)

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Jezuvo terpljenje.

b) Na duši.

Po skušnji poterjena resnica je, da so dušne bolečine velikokrat hujši, kakor telesne; zato je tudi ložej telesne prenašati, kakor dušne. Kdor je na duši miren, pokojen in zadovoljen, je lahko pri najhujših telesnih bolečinah vesel; nasproti pa ga ni večjega reveža, kot je človek, če tudi na telesu zdrav, pa na duši zbežan, nemiren, zapuščen in brez vsake notranje tolažbe. — V takem stanu mu je vse zoperno, vsako delo neznano težavno; še po noči nima miru in cele noči ne okusi sladkega spanja, ter mu utegne tudi življenje merzeti, kar je največi nesreča. Vsak odraščanec je že več ali manj takega dušnega terpljenja okusil. Če nas namreč ljudje zaničujejo, če po krivem o nas govoré, če nam slabe namene podtikujejo, če nam dobrote s hudim povračujejo: oh, to človeka na duši boli, huje kakor bi ga topli ali mu ude tergali. Najhujši dušno terpljenje je pa to, če se človek tudi od Boga zapuščenega čuti in če nikakoršne notranje tolažbe ne vživa.

In vse to dušno terpljenje je okusil tudi naš Gospod Jezus. Kako ga je moralo njegovo čisto in ljubeznjivo serce boleti, ko so mu njegovi sovražniki grehe očitali, katerih nikdar storil ni; ko so mu njegove dobrote z zaničevanjem povračali; ko so njega, najsvetejšega, v krivično sodbo in grozovito smert gnali. Kakšne dušne britkosti je občutil na Oljski gori, ko je kervavi pot potil! Ko so ga bičali in s ternjem kronali, ga ni tako bolelo, kakor ko so ga v obraz pljuvali in za ju-

*) Hebr. 6. 6.

**) Pal. 143, 15.

***) I. Petr. 2, 9, 10.

*) Mat 10, 21, 36.

dovskega kralja zasramovali. Strašne bolečine je občutil na svojih udih, ko so mu roke in noge na križ pribijali, in ko je tako pribit na križu visel; ali veliko hujše ga je bolelo, ko so ga še v tem stanu zasramovali in se norčevali iz njega, rekoč: Drugim je pomagalo, sam sebi pa ne more; če je Sin Božji, naj stopi s križa, in bomo vanj verovali! (Mat. 27, 42.) Pri svojem terpljenju tudi ni imel kake tolažbe, kakoršno terpeči velikokrat najdejo. Pač bi ga bila mati njegova rada tolažila, pa je bila sama tolažbe potrebna in ko sta se na križevem potu srečala, jima je to le še hujši notranje terpljenje pomnožilo. Pač bi bile rade pomagale Veronika, usmiljene žene in njegove spremljevalke, pa jim niso pustili. Po pravici bi bil tedaj imel z besedami preroka Davida tožiti: Pričakujem ga, da bi me miloval, pa ga ni; in da bi me tolažil, pa ga ne najdem! (Psal. 68.) Okusil je On pa tudi najhujši terpljenje, kar ga more okositi revno človeško srce. Zapustil ga je namreč v njegovi največji stiski celo njegov nebeški Oče, tako, da je milo klical: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil! (Mat. 27.)

Kaj moramo tedaj mi misliti in kako se moramo obnašati v dušnem terpljenju in notranji zapuščeniosti?

1. Kadar tudi nas to najhujši terpljenje, namreč, notranja suhota in zapuščeniost zadene in terpinči, takrat moramo pomisliti in razločiti, če smo te zapuščeniosti sami krivi, ali ne. — Znabiti, da smo Boga s smertnimi grehi žalili, da smo njegove gnade terdovratno zametavali, da smo klic Božji k poboljšanju nalašč zanemarjali: zato nas pa Bog zdaj kaznuje in nam čutiti daje svojo oestro pravico. Ker smo mi Boga radovoljno s smertnim grehom zapustili, nas prav po pravici Bog s svojo notranjo tolažbo zapusti. Ta zapuščeniost pa, kakor je huda in strašna, je ob enem vendar še posebna gnada, ki nam kaže, kako hudo je biti brez Boga, brez njegove milosti in nas tako zopet k Bogu nazaj tisči, kateri edini zamore nasititi in utolažiti našo dušo, ki je le za njega vstvarjena! Kar je namreč razbeljena zemlja brez dežja, to je naša duša brez milosti, brez tolažbe Božje! (Psal. 142, 6.)

Potem nam pa ta zapuščeniost tudi nekako preokusati daje peklensko terpljenje. Če je že človek taki revež, ko se Bog le majhno od njega oberne, kakšno terpljenje še le mora biti v peklu, kjer so zaverženi vekomaj od Boga ločeni in zapuščeni! Taka, s smertnimi grehi napravljena zapuščeniost nas tedaj s strahom napolnjuje in naganja k hitri, nemudni spreobrnitvi, ktera edina nas zamore zopet z Bogom spraviti in zgubljeni mir in nebeško tolažbo zopet pridobiti.

2. Notranja zapuščeniost in suhota se pa večkrat tudi pobožnih polasti in terpinči nekatere cela leta, kakor je postavim sv. Terezijo, ki celih 15 let ni čutila nikdar nobene notranje tolažbe. — Kaj nam je tedaj misliti in početi, kadar nam vest smertnih grehov ne očita, pa se vendar neznano zapuščene, revne in porterte čutimo? Takrat imejmo in sprejmimo tako zapuščeniost za poskušnjo. Takrat se precej spomnimo dušnih bolečin, ktere je Jezus na Oljski gori terpel, ko je kervavi pot potil, spomnimo se tiste zapuščeniosti, ko je na križu viseč od svojega Očeta zapuščen bil in mislimo: Učenec ni večji, kot učenik, in če je Jezus moral taki kelih terpljenja piti, ki je bil ves nedolžen; zakaj bi ga mi ne pili, ki smo grešniki? So svetniki take dušne britkosti terpeli, da je postavim sv. Pavel Korinčanom pisal (II. Kor. 1, 8.), da se mu zavoljo velikih in neznanih stisk tudi živeti merzi; kako se smemo mi pritoževati, ki nismo nikoli tako zvesto Bogu služili.

3. Nadalje pa moramo tudi pomisliti, da notranja tolažba je velika, posebna gnada, ktere Bog nikomur

ni dolžan in ktero po svoji volji daje le nekterim izvoljenim dušam in tudi tem le nekoliko časa; notranja tolažba je veliko, najslajše plačilo za čednosti in dobra dela že tukaj na zemlji, ki je pa zvestim služabnikom Božjim v polni meri prihranjeno v nebesih. Če nam tedaj Bog po svoji očetovski previdnosti že tukaj nekoliko notranje tolažbe, nekaj predokus nebeškega veselja uživati daje, zahvalimo se mu za taki dar; če nas pa z notranjo zapuščeniostjo skuša, bodimo mu vendar zvesti in pokorni ter pomislimo, da je tukaj čas skušnje, čas terpljenja, čas zasluženja, da je pa plačilo še le za uni svet prihranjeno. Naj je naša zapuščeniost še tako velika, skušnja še tako huda, vendar ostanimo zvesti Bogu in dobro delajmo, če nas še tako težko stane. Bodimo prepričani, da kdor v suhoti, notranji zapuščeniosti vendar le Bogu služi, ima veliko več zasluženja, kakor če bi ga to lahko stalo in bi zraven posebne sladkosti občutil. Blažena Angela iz Folinja je rekla, da je tista molitev Bogu najprijetniša, ki se s posiljenjem opravi, in h kateri se ne podamo iz veselja ali nagnjenja, ampak le zato, da bi Bogu dopadli. Ravno to velja od vsacega dobrega dela sploh, zakaj več ko pri njegovem opravljanju notranje zopernosti čutimo, toliko večji vrednost ima v Božjih očeh.

4. Zapomnimo si še to. Kadar je dušna britkost posebno velika, poglejmo na Jezusa, ki na Oljski gori kervavi pot poti, ter storimo in molimo, kakor On! Recimo: Oče, če je mogoče, naj gre kelih terpljenja od mene proč; pa ne moja, ampak zgodi se Tvoja volja! — Če se nas usmili, mu hočemo potem še bolj zvesto služiti; ako ne, vendar nečemo od prave poti kljub vsej suhoti in notranji zapuščeniosti ne za betev odstopiti. Naj je skušnja še tako huda in vojska še tako dolga, le serčnosti in zaupanja ne zgubimo, ampak stanovitno dobro delajmo zaupajoč v Boga, ki je zvest in nas ne bo pustil skušati bolj, kakor premoremo, temuč bo storil tudi s skušnjava izid, da jo bomo zmagali. (I. Kor. 10, 13.)

Molitev.

O moj Bog! spoznam, da sem s svojimi grehi že velikokrat pekel zaslužil. Če mi tedaj kterikrat znotranjo suhoto in zapuščeniost pošlješ, hočem to v zasluženju kazni sprejeti; hočem se pa tudi toliko bolj vsacega greha, posebno smertnega greha varovati! Če je že zdaj taka neznana britkost, ko me le za nekaj časa zapustiš, oh kakšna nesreča še le mora biti, če koga večno spred sebe zaveržeš! — Nebeški Oče, kolikokrat bodeš tudi meni iz tega keliha piti dal, Te hočem s Tvojim Sinom prositi, da mi ga odvzameš; ako ne, se zgodi Tvoja volja. Če mi tudi svoje ljubeznjivo obličje tukaj včasih skrivaš, vendar hočem zvest ostati v Tvoji službi, ko bi bilo še tako zoperno in težavno. Le gnade te prosim, da ne omagam, da ne obupam! Če se mi tudi tukaj skrivaš in me na videz zapustiš, to te prosim, tam se mi pokaži in mi dodeli, da te bom vekomaj gledal in vžival po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sedaj ali pa nikoli ne!

Gospod M, mlad duhoven, krivoverske svojbine, je bil vsled svoje učenosti in zaradi svojih zaslug dobil anglikansko faro, katera je donajala 10.000 gld. prihodkov.

Že ob času svojih študij je imel M. navado zahajati v neki oddelek vseučilišča v Oksfordu, kjer je stal v oratoriji kip presvete Device, katero konservativni Anglikani še vedno spoštujejo. Vselej ga je navdajala no-

tranja radost, ko je stal pred to podobo, občudoval je njeno krasoto in se serčno priporočal preblaženi Devici. S tem veseljem vred mu je tudi žarek milosti prešnil dušo.

Ko je M. študije dokončal in dobil službo, mislil si je tovaršico izbrati v zakon. Izbral si je neko deklico, katera je bila tudi anglikanske vere. Ta deklica je bila odgojena od katoliške Irke. Velikokrat je ta odgojivka v navzočnosti svoje gojenke molila in dajala ji je tudi svetinjo Matere Božje poljubovati. Deklica je to lepo navado velikokrat ponavljala in se spominjala lepih čednost, h katerim budi sveta vera.

Nekoliko let sta živela zadovoljno. Bog ju je obdaroval s tremi otroci. Ker jim podnebje ni služilo, jim je zdravnik nasvetoval, naj se za nekoliko mesecev preselijo na južno Francosko. M. se koj v začetku zime napoti z ženo in otroci v Tulon, da bi si nekoliko odpočil in se ozdravil. Tu je obiskoval razne protestantske cerkve in je opazoval protestantsko službo božjo; ni pa našel tu ničesar, kar bi se mu prileglo in mu verska čutila ogrevalo. Najbolj ga je pa še žalilo pomanjkanje edinosti, katero je nahajal pri različnih protestantskih družbah. Začel je sedaj obiskovati katoliške cerkve, v teh je pa povsod našel eno in isto službo Božjo, ene in iste nauke in obrede. Vedel je, da tam, kjer je edinost, tam kraljuje tudi resnica. Od sedaj je vedno želel priti v dotiko s kakim katoliškim duhovnom, da bi se o teh rečeh z njim posvetoval.

Takih misli je bil nekega dne, ko se je peljal na ladiji. Njemu nasproti sedel je gospod, o katerem je M. menil, da je duhoven. Nagovoril ga toraj in mu naznani svojo željo. Ta gospod je bil sicer Anglež, a vendar ne duhoven. Obljubi mu pa, da hoče M—u pomagati, da bode prišel do nekega duhovna iz Marijne kongregacije, kateri je tudi Anglež.

Gospod res izpolni, kar je bil obljubil, in M. in njega žena sta večkrat potem se pogovarjala z onim duhovnom. Duhoven je priporočal M—u nekoliko moliti in premišljevanja, svoja premišljevanja pa priporočiti Božji milosti in presveti Devici. M. je vse to tudi vestno izpolnoval.

Molitev anglikanskega duhovna bila je zelo ginljiva in v njegovi duši jelo se je daniti. Nekega dne prime svojega učitelja za roko in pravi: „Sprevidel sem, da je katoliška cerkev prava cerkev Jezusa Kristusa.“

Sedaj se je začel dušni boj. Ako bi prestopil h katoliški cerkvi, moral bi se odpovedati svojim prihodkom, odpovedati se svoji službi, odpovedati se dedšini, katere ne bi smel več pričakovati od svojih krivoverskih sorodnikov. Ne bi bil potem več ne pastor, ne duhoven. Boj je bil toraj hud in terpel je dolgo časa. Nekega dne je ležal v svoji sobi, in ni mogel spati; zdi se mu, da sliši glas: Sedaj ali pa nikoli ne! Na to sklene M. svojega spreobrnjenja ne več odlašati in hoče to svoji ženi naznani. A Bog hotel ga je še poskusiti. Žena mu nagloma zbolí in zdravniki so obupali, da bi se ozdravila. Vendar se je žena močno razveselila nad sklepom svojega moža. Spomini iz njene mladosti in spreobrnjenje njenega moža, kakor tudi njeno spreobrnjenje so jo poživljali na smertno uro.

Roka Božja, katera ga je tako hudo zadela, poslala mu je tudi tolažbo.

Žena njegova je res pred njim šla v srečno večnost, da naj bi pri Bogu prosila zanj in za otroke. Dal se je še dalje podučevati in slednjič kerstiti in birmati. Svoje otroke dal je v katoliški penzionat, in potem se je podal na Angleško, kjer se je službi kot anglikanski duhoven odpovedal.

Spoštovani čitatelj! Velikonočni čas je — morebiti tudi tebi ali komu tvojih volj: „Zdaj, ali pa nikoli ne!“

Sam najbolje veš, kaj pri tebi pomenijo te besede: — Zdaj, ali pa nikoli ne! — zapustiti to in to, opraviti to in to!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Osemdesetletnica.) Ravno za veselo alelujo je praznoval velečastiti gospod stolni dekan Juri Volc. svoj 80letni rojstni dan. O tej priliki mu je podal v zakristiji, pred korom, kamor opešali starček še vedno — sicer težko pa vendar pridno hodi, preč. g. kan. dr. Čebašek malo podobico angelja varha, ki vestnega gospoda tako dolgo vodi in varuje, s tem-le primernim napisom:

„P. T. D. Decan. Georg. Volc:

V. April. 1805—1885. Alleluja!

Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne projicias me in tempore senectutis; cum defuerit virtus mea, ne derelinquas me!

Moje usta naj bodo polne Tvoje hvale, da prepevam Tvojo slavo, ves ljubi dan Tvoje veličastvo. Ne zaverzi me ob času starosti; ko peša moja moč!“ (Ps. 70, 8. 9.) Še pristavi, da naj obče spoštovani in mnogozasluženi starček prvo verstico prav iz serca moli danes, drugo vsak dan znanprej.

Močno ginjen, in s solznimi očmi poljubi častitljivi gospod podobico, in se milo zahvali tor priporoči vsem pričujočim v pobožni spomin. Vsi priterdijo in vošijo sivemu starčku še mnoga leta! —

Mi pa še pristavimo: Veliko je častitih gg. duhovnov, katerim so bili preč. gosp. osemdesetletnik špirituval v kn.-škofijskem semenišu, in so jih spremili k mašniškemu posvečevanju; mnogi izmed teh so tudi že stari in priletni; vsem pa bode gotovo drago to sporočilo; naj tedaj naredé en „memento“ pri sv. maši za tako dobrega in vestnega gospoda.

Ta pristavek je zapisal eden, kteremu so bili prečastiti g. stolni dekan trikrat predstojnik, namreč: v prvo kot šolarju katehet, potlej kot bogoslovcu špirituval, in poslednjič kot kanoniku stolni dekan.

Toraj gre proti koncu našega življenja tir in po mnogih mukah zaupno kličemo:

Dnevi nam so se nagnili,

Solnce nam že gre v zaton;

Bog življenja nas pomili,

Daj nam priti pred svoj tron!

Iz Ljubljane. Božje grobe so Ljubljančanje zelo pridno hodili obiskovat. Posebno o večerih so bile cerkve napolnovane.

V Šenklažu so se milostni gospod knez in škof opravil vdeleževali ne le dopoldne, ampak tudi popoldne. Pričujočnost višega pastirja in pa ginljivo petje gg. bogoslovcev je gotovo pripomoglo, da je bila stolnica pri vsih opravilih in obredih nenavadno napolnjena vernih Ljubljančanov.

Veliki petek je čast. P. Hünner doveršil svoje izvrstne postne premišljevanja. Obseg glavni njegovih govorov vseskozi je bil ta, kako je Bog in Zveličar vse spravil, kar je na zemlji in nad zemljo. Pojasnoval je posebno videzne nasprotja, ktere človeku veliko mialiti dajo in mu lahko verske dvome budijo. Razlagal je torej, kako je dobrotljivi Zveličar spravil naše misli o nesreči pravičnih in pobožnih in sreči hudobnih, o večnem plačilu pravičnih in večni kazni brezbožnih, opravičil in vterdil je potrebnost spovedi itd. Veliki petek je govoril o sadu odrešenja, o milosti čednost spolnovati in greha se varovati, o miru serca. in sreči, kar se

je more že v tem življenju doseči. Tudi tu je bilo treba pojasnovati videzno nasprotje in tu je med drugim dokazal, kako malo je vredna, pa tudi nestanovitna tako imenovana „natorna čednost“ brez balzama in kersta, brez spovedi in obhajila, brez zatajevanja in posta, sploh brez ozira na Kristusa in odrešenje. Govornik ne tají, da utegnejo „poštenjaki“ biti, ki ne delajo krivice — saj očitno ne, ki iz mehkoserčnosti uamilenje skazujejo itd.; toda vse brez ozira na Boga, na Kristusa. Toda ako bi taka čednost zadostovala za nebesa, bil bi nebeški Oče največjo krivico storil svojemu edinorojenemu Sinu, čegar življenje je bilo zgolj terpljenje in zatajevanje; silno krivico bi bil storil vernikom, kateri se morajo vse žive dni zatajevati, terpeti in delati za nebesa, ako bi ž njimi vred z nebesi obdaroval lahkoživce in posvetneže, ki nič ne terpe in ne delajo za večno plačilo, ki živé v miru ter brez skerbí za svoje zveličanje, in enako brez skerbí umerjó, kakor živali! S to gotovostjo, da taki nikakor ne morejo ob enem s pravičnimi verniki, ki se tolikanj za čednost vojskujejo, skupaj plačila doseči, ne morejo zveličani biti, s to gotovostjo je spravljeno tudi to nasprotje, da brezverni ljudje imajo velikokrat srečo na zemlji, pobožni pa velikrat zgolj terpljenje, kakoršno so imeli pravični, kakor Job in toliko družih, pred vsimi pa Jezus sam.

Omenil je govornik poslednjič, da s tem je sklenjena šola teh postnih premislikov; kakor pa se v šoli ne učijo za šolo, ampak življenje, tako naj ti nauki se preseljujejo iz šole ven v življenje in v vse djanje, da bodo slehernemu teknil k spravi in zveličanju.

Vstajenje Gospodovo se je prav slovesno in častitljivo godilo v soboto popoldne po vsih ljubljanskih cerkvah; samo v novi cerkvi se je opravljalo v nedeljo-jutro na vse zgodaj. Dasiravno je nekoliko na dež kazalo, je bilo vendar vedro in procesije so se brez zadržka razvijale.

V stolni cerkvi so vstajenje v soboto in veliko mašo v nedeljo opravljali milostni gospod knez in škof. Po veliki sv. maši pa so višji pastir podelili papežev blagoslov za popolne odpustke. Dotično papežev pismo, ki je bilo pred tem opravičilo brano z lece, se tako-le glasi:

Ljubljenemu sinu Jakobu, izvoljenemu škofu Ljubljanske škofije.

Papež Leo XIII.

Ljubljeni sin, pozdrav in apostolski blagoslov. Naš Zveličar Jezus Kristus je po svojem prebitkem terpljenju in prečastitem vstajenju svoje učence, ktere je zares ljubil do konca, s povzdignjenimi rokami blagoslovil, ter je tako s svojim zgledom pokazal, kaj naj tudi njegovi namestniki na zemlji, ki cerkev vladajo, storé v Gospodu.

Zato so naši spredniki rimski papeži po stari navadi in častitljivih naredbah ob nekterih posebno posvečenih dneh pričujočemu kerščanskemu ljudstvu po slovesni veliki maši blagoslov podelili, in mu ob enem s podeljenjem popolnega odpustka odperli nebeške zaklade sv. Cerkve.

Nemogoče pa je, da bi se vsi po celi zemlji raztreseni kristjani o tistih določenih dneh v Rimu zbrali, in vendar premnogi prav goreče želé se vdeležiti apostolskega blagoslova. Da bi pa te pobožne želje ne bile zastonj, smo mi, katerim je, če prav brez lastnega zaslužnja, Jezus Kristus v sv. Petru vse svoje ovce v pašo izročil, v očetovski ljubezni, s katero vse verne objemamo, zato sklenili preskerbeti, in sicer tako, da svoje častiljive brate: patrijarhe, primato, nadškofe in škofe . . . ako nas za to prosijo, pooblastimo, dajati apostolski blagoslov.

Slišali smo pa, da ti, ki si izvoljen za škofa Ljubljanske cerkve, kaj zeló želiš, vernikom mesta in škofije Ljubljanske na njihovo serčno željo apostolski blagoslov s popolnim odpustkom podeljevati.

Posajeni na ta vzvišeni prestol pervaka apostelnov — če tudi z neenakim zaslužnjem — hočemo tedaj po zgledu rimskih papežev svojih sprednikov, v skerbi za pomnoženje pobožnosti vernih in za zveličanje duš, vstreči tvojim in tvojega ljudstva pobožnim prošnjam in željam, kolikor v Gospodu premoremo.

Mi ti damo, podelimo in naklonimo tedaj vsled apostolske moči s tem oblast, da ti, ko prejmeš škofovo posvečenje in dokler bodeš vladal imenovano škofijo, ljudstvu vsako leto o dveh praznikih po opravljeni slovesni veliki maši sv. blagoslov in ob enem popolni odpustek v našem in začasnega papeža imenu in pooblastenji po obredu, ki se nahaja v priloženem obrazcu, podeliš; in sicer o Veliki noči, ktere noben drug praznik ne prekosi, po kateri velikoveč vsi prazniki dobivajo svojo veljavo in posvečenje, in o kakem drugem prazniku, ktere ga po svoji volji izbereš. Pričujoče se z ničmur nasprotnim ne dene ob veljavo.

Dano v Rimu pri sv. Petru pod ribčevim perstanom dne 13. novembra 1884. Našega papeštva v sedmem letu.

(L. S.)

Kard. Chigi.

Vsled teh pravic od sv. Očeta papeža podeljenih prevzvišeni gospod Jakob, po Božji in apostolskega sedeža milosti knez in škof Ljubljanski, v papeževem imenu, dado in podelé popolni odpustek po navadi sv. cerkve vsem tukaj pričujočim, ki so skesano opravili spoved in sv. Obhajilo. Prosite Boga za blagor sv. Očeta papeža, prevzvišenega gospoda kn. škofa in matere Cerkve.

V Polhovem gradu je na veliki petek o poli enajstih za vođenico umerl častiti in občespoštovani g. ondotni župnik Jakob Fada. Rojen je bil 23. mal. serpana 1808 na Jesenicah, posvečen l. 1836, in služil je kot duhovni pomočnik v Ribnici, potem pri sv. Jakopu in v stolnici v Ljubljani. Bil je silno goreč, in zlasti na poslednjem mestu se včasí ni mogel zderžati, da je kake napake z nekoliko kosmato rokavico potipal. Sam je večkrat pravil, da so ga zato neki ljudje tudi pri škofu tožili. (Nemara bi bili bolje storili, ako bili tisti čas, ko so ga šli tožit, njegove nauke premišljevali.)

Kot bogoslovec sem ga sam poslušal, ko je celi post z veliko gorečnostjo pridigoval o zatajevanji samega sebe, in ko je velikonočno nedeljo na leco stopil, je skor na vso moč zaklical: „Die Selbstverleugnung“ — zatajevanje samega sebe — to je potrebno.

Iz Ljubljane je šel kot župnik v Polhov gradec, kjer je nad 34 let z vso gorečnostjo delal v vinogradu Gospodovem in silo veliko storil za farno cerkev in podružnice, za oliko in boljšanje svojih ovčic, pa tudi za vnanje misijone, osobito za oropanega papeža; tudi ubožnih dijakov ni pozabil.

Mnogi njegovi preserčni prijatelji in sosedje, kakor Rihar, Jerala, Bonar, Vidmar, Velkaverh so že precej davno pred njim šli v večnost. Posebno pa moramo omeniti tudi blage Blagajve družine v ondotni grajšini, s kterimi je bil v posebni prijaznosti. Kako so bili zaupljivi med seboj, kaže tudi to, da je grof Rihard Blagaj v kacijh družbah, n. pr. o godih tega ali unega, župnikove posebnosti v osoljene šale vpletal. O neki priliki n. pr. je pravil gostom novico, kaj se je s cerkvijo zgodilo, da je dobila razpoke in jo bo treba podpirati itd. Še le zlagoma so pričujoči sprevidili, da meri na pričujočega g. župnika, kateri s tako silovitostjo pridiga. O drugi priliki, ko je bilo vse dobre volje pri nekem ve-

zovanji, je grof Blagaj z vso resnobo, kakor mu je bilo lastno, jél pripovedovati, da v neki fari bojo k nedelji še ponedeljek praznovali: kajti župnik in kaplan s samo nedeljo ne skazata več. Meril je ta pot na ranjc. Jerala-ta (kterega je posebno rad imel) in na novega kaplana, ki je po župnikovo tudi včasih pridigo nekoliko zategnil. Pri ranjkem Fada-tu pa je bilo to navadno. Včasih ga je baje prišel mežnar na leco klicat, on pa je brez pomislika odgovoril: „sej še ni sedem, kako hitro vendar čas teče!“ (Imel je navadno prvo sv. mašo.) Da pa grof ni hudo mislil, kaže tudi to, da je sam doma vsak večer s svojo blago gospó „roženkranc“ (rožni venec) molil. Imel je ta gospod med drugim to posebno šego, da je vsacega mladega duhovna, ki je v prvo, kakor si bodi, prišel k njegovi mizi (vse tuje gos-pode, ki so prišli v Polhov gradec, je rad tudi v grajšino povabil na kosilo), da je, pravim, tacega novega gosta djal na pézo, kako je z njegovim moraličnim prepričanjem. Začel je namreč z videzom polne resnobe zabavljati čez kako versko resnico ali čez kako svetopisemsko osebo in natezati kake dvome. Mladi duhovnik, ki ga ni poznal, če je bil značajan, je napade čversto odbijal, tudi še kterikrat z nejevoljo; grof pa ga je hladnokervno dražil. Kdor se je možato obnašal in resnico zagovarjal, ta je bil njegov korenjak. Namerilo se je, da je grof tacega gorko priporočil škofu Wolfu, s katerim sta bila priserčna prijatelja, in taki boj je mlademu duhovnu naklonil vgodno službo, zlasti pri kakem župniku, ki je bil Blagajev prijatelj.

Iz Polhovega Gradea, 7. malega travna 1885.
Naš duhovni oče, prečastiti gospod Jakob Fada, ki so 34 let našo duhovnijo oskerbovali, in so že dalj časa boleli, so sv. Gregorija dan popoldne zboleli, dokler niso prevideni z vsimi svetimi zakramenti in vsi vdani v voljo Božjo med molitvijo sv. rožnega venca v Gospodu zaspali veliki petek ob poli enajstih po noči. Ravno o velikonočnih praznikih, ko so se drugod veselili, smo pa mi žalovali zaradi zgube gospoda duhovnega očeta. Danes pa je bil slovesen pogreb, k kateremu se je, dasi je bilo tudi vreme zelo neugodno, sošlo obilo ljudstva in pa 21 duhovnov, ki so jim poslednjo čast skazali, med njimi prečast. gosp. kanonik Andrej Zamejic, Mart. Šlibar in Janez Porenta, gimnazijalni profesor Jožef Marn, šest župnikov in enajst kaplanov. Sprevod je bil pred desetimi iz duhovskega poslopja po vasi okoli grajske kapele v cerkev Matere Božje, kjer so se opravljale velike bilje, tiste maše in slovesna maša. Bil je tudi pogrebni ogovor, v katerem so se besede psalmov: „Draga je v Gospodovih očeh smert njegovih svetih“, obračale na ranjcega gospoda duhovnega očeta, ki so si v 48 letih duhovnega pastirstva veliko zaslug pridobili za razširjanje Božjega kraljestva sploh in še prav posebej za Pograjsko duhovnijo, in so se poslušavci spodbadali k stanoviti hvaležnosti do ranjcega gospoda očeta, ki naj jo skazujejo s tem, da ohranijo za vselej v spominu in v sercu njihove lepe nauke in priserčne opomine. Bila je že dvanajsta ura, ko je bilo truplo nepozabljivega gospoda duhovnega očeta izročeno grobu tik cerkve do sodnjega dne, ko jih bo Gospod obudil s tisto močjo, s katero je obudil sam sebe. Zdaj pa še očitno hvalo izrečemo prečastitemu gospodu kanoniku Andreju Zamejcu, ki so tako lepo oskerbeli sprevod, velike bilje, slovesno mašo, ogovor in pokop, gospodom pevcem, ki so tako ginljivo in pretresljivo prepevali žalostinke pred duhovskim poslopjem, na sprevodu v cerkvi in na grobu, pa tudi onim duhovnom, zlasti še gospodoma dekanoma, ki so v slabem vremenu daleč prišli počastiti našega ranjcega gospoda duhovnega očeta.

Iz Tsche-kiang-a (Če-Kijang) piše ap. vikar, g.

Reynoud (r. Renú), kolik udarec je zadel misijonsko postajo Weng-tchew (Weng-Ču), kateri je predstojnik bil g. Procacci (r. Prokači.)

„Na vogale so ob koncu avgusta nabili liste, na katerih je bilo napisano: „Pokončajte duhovne, pomorite novokršćene, razrušite njihove hiše in odpravite vse, kar bi utegnulo njihove vere vas spominjati. Jaz sem dobil 20 takih listov, katere so moji služabniki nabrali pred dnevnim svitom. Zaterjujem Vam, da me je groza prevzela, ko sem jih prebiral.“

Na enem teh listov je bil 31. avgust določen, da bi našo hišo razrušili in nas umorili. Vsakdo naj bi prišel okoli poldneva oborožen z nožem. Nevarnost je bila velika, zato je misijonar prepovedal priti k maši, katero je na tistem opravil že ob petih zjutraj. Vse je bilo tiho in mirno, tako, da misijonar ni še mislil, da se bode kaj zgodilo. A kmalo so se jeli divji obrazi prikazovati v okolici in so se v obližji naše hiše uredali.

Vedno več in več jih je bilo, slednjič je bila vsa ulica z njimi napolnjena. Ker se je nevarnost množila, je g. Procacci imel ključe od tabernakeljna ves čas pri sebi, da bi v sili sv. Hostije zavžil. Naenkrat nastane hrup na ulici, kateri postaja vedno večji. G. misijonar hiti v kapelo, da bi povžil sv. Hostije in se pripravil za smert. Med tem pa zagleda poslanca mandarinovega, kateri je prišel naznanit, da bode prišel mandarin ljudstvo pomirit.

Mandarin je nekoliko potolažil ljudstvo in mu zagotovljal, da je vse preiskal po misijonski hiši in ni nič sumljivega našel. Toraj jim je ukazal se razkropiti, ker so hudobni ljudje raztrosili obrekovanje misijonarjev. Gospod Procacci se je nekoliko pomiril. 3. vinotoka je pa moral celo na konec mesta prevideti bolnika. Po cestah so ga pozdravljali kot navadno in nič ni kazalo, da bode drugi dan tako žalostna osoda zadela misijon.

Bilo je v nedeljo, 4. vinotoka, proti večeru. Po dnevi je bilo vse mirno. Gosp. misijonar je hotel ravno k počitku iti, kar zasliši hrup in vpitje pred hišo. Hitro se je napravil in je šel doli. Hotel je k mandarinu iti iskat pomoči; pa odgovorili so mu, da ga ni doma. Kamnje se vsuje na streho in tisoče ljudi je stalo okoli hiše. Oboroženi so bili s sulicami, palicami in puškami. Že so razbili vrata in hoteli v hišo, a dva zvesta psa sta ju nekoliko zadrževala, da je imel misijonar čas sv. Hostije zavžiti. Potem je pa moral bežati, ker divjaki so bili že priderli v hišo in so ga iskali. Gospod Procacci je zbežal za hišo, da bi skočil čez zid in se rešil. Ker je bil pa zid jako visok je le z velikim trudom to dosegel. V tem trenutku zagleda 5 ljudi na strehi, kateri so jo s petrolejem polivali, da bi jo potem zažgali. A k sreči ga niso zapazili, da se je k sosedu še zamogel rešiti. Dalj ni zamogel bežati, ker so bile ulice polne ljudstva. A zastoj je prosil zavetišča pri sosedu. Še le starček, kateremu je bil posebno priljubljen, je sprosila zanj. V kuhinji se je potem skril v kotiček. Tam je slišal pokanje ognja, kateri je njegovo hišo pokončeval. Slišal je grozovito vpitje od derhali, katera ga je iskala. Prišli so ga tudi v hišo iskat, celo še v kuhinjo. A hvala Bogu, niso ga zapazili in so zopet odšli. Lažko si mislite, koliko strahu je preстал.

Druzega dne so ga kristjani iskali med razvalinami, ker so mislili, da je mertev. Koliko je bilo pa veselje, ko so slišali, da se je rešil.

Posrečilo se je misijonarju, da je naznanil mandarinu, kje je in ga pomoči prosil. Ta je poslal nosilnico ponj in tudi obleko, kakoršno nosijo mandariini, da se je preoblekel in da ga ljudstvo ni spoznalo. Drugi dan ga je dal ravno tako nesti k angleškemu poslancu na

otok, blizu mesta. Od tod se je podal g. misijonar v Ning-po, kamor je došel v dveh dneh.

Razgled po svetu.

Bulgarsko. Kaj posebnega je, da tisučletnica od kar je umrl sv. Metod, se skor splošno obhaja tudi med razkolniki. V Bulgariji n. pr. se je zbral odbor, kateri vodi te slovesnosti in knez Aleksander, akoravno je protestant, če prav vemo, je predsednik temu odboru. Veliki praznik bodo imeli tudi 6. aprila, pa po starem koledarju, tedaj blizu pol meseca pozneje; blagdanovala bode vsa država. Največi slovesnost pa bo v Preslavu, kjer je bil sv. Metod njih vladarja spreobrniti in kerstil. (Kdo bi ne želel, da naj bi ss. aposteljna Ciril in Metod, ki sta bila tako verna katoličana in Rimu s celim srcem vdana in podložna, tudi zdaj vladarju in narodu bulgarskemu sprosila spreobrnjenje in povernitev v naročje matere sv. Cerkve?)

Med drugimi spominki preslavljanja se bode življenje teh aposteljnov v 20.000 iztisih brezplačno razdelilo med narod. Naj bi bilo le čisto po resnici spisano in ne zamolčana ali omračena njuna in vsega naroda podložnost do rimskega papeža. In ako bi te knjižice bile kaj pomanjkljive, naj bi bulgarski katoličani dali sami na svitlo prav natančen njun življenjepis.

Lepo je tudi, da podobe ss. aposteljnov se bodo napravile po vseh bulgarskih šolah, in pred vsako šolo bodo v spomin te svečanosti vsadili 12 dreves pričo duhovščine, učiteljev in učencev. Vlada pa bode k drugim velikim stroškom napravila tudi dve vstanovi ss. Cirila in Metoda, eno za duhovne, drugo za jezikoslovce. Slovesnost sama, kakor piše „Slovenec“, se bo veršila 6. in 7. aprila. Velikega spreveda iz cerkve v zbornico v god sam se bodo vdeležili vsi vradniki, častniki in drugi odličnjaki. Slavnostne govore v dvorani bodeta imela knez in eksarhov odposlanec. Eksarh je namreč toliko, kakor njih patrijarh, ker so se pred nekaj leti odločili od gerškega patrijarha v Carigradu. Toliko ložeje bi bilo torej zdaj njihovo zedinjenje z Rimom. Radovala se bode tudi vojašina pri posebnem obedu. Za slavnost klasiške gimnazije v Sofiji je vlada odštela 2000 frankov. — Mi katoličani pa molimo, da bi vse teknilo k približevanju razkolnih Bulgarov k materi katoliški Cerkvi, naj bi bil skoraj: „En hlev in pastir!“

Rusko. Ni brez pomena, da tudi po razkolni Rusiji se bode slovesno obhajala smert sv. Metoda. Car sam je ukazal sinodi, da je v tem oziru nekatere važne reči določila, n. pr.: 11. majnika vsako leto se ima ss. Cirilu in Metodu na čast praznovati kakor sopraznik in djati v ruski cerkveni koledar smertni dan sv. Metoda pa ravno tako 6. mal. travna (apr.) posebej. Ta dan in pa 14. svečana, smerti sv. Cirila, bode po vseh ruskih razkolnih cerkvah črna maša. Tudi se vse cerkvene molitve, v kterih se imenujejo patroni njih cerkve, prideneta še ss. Ciril in Metod.

Zaupljivo bodeta velika aposteljna na molivce se ozirala in tudi to bo pomagalo, da se pospeši srečni prihodnji čas, ko bodo ločeni naši bratje zopet zedinjeni s sveto, edino pravo Kristusovo Cerkvijo, z nami skupaj in torej vredno častili naša velika aposteljna.

Mladelaško se vedno bolj podkopuje z republikanskimi mislimi in bujno je začelo kaliti seme, ktero je vsejala rogovilska sardinska vlada. V Rimu so 1. t. m. zaperli dva trošivca Mancinijeve republikanske stranke, ker so pri njih našli skrivno tiskarnico in prekucijake spise.

Univerze so po Laškem vse zaperte. V Padovi je namreč eden profesorjev vseučilišnih v neki kavarni grajal laško ministerstvo in ga razžalil, in policija ga je vsled tega zaperla. Njegovi učenci so to cenili za razžaljenje akademiške časti in vseučilišnih pravic ter so napovedali, da jih ne bo več na vseučiliše, dokler zaperti profesor ne bode rešen. Pričelo se je razsajanje po vsem vseučilišu, in naučni minister je ukazal vseučiliše zapreti. Pa dregnil je v seršenovo gnezdo. Vstal je vriš tudi v Turinu, in študenti v Genovi, Pisi, Boloniji, Florencu, Parmi, Perugiji, Modeni, Rimu, Napolji in Palermi so naznanili, da so enih misel s tovarši v Padovi in Torinu, in hrup je po vseh mestih, posebno v Rimu in Napolu. V Rimu so vso noč zelo razgrajali pred ministrovim dvorom, ker je naučni minister deputaciji odbil prošnjo, da naj se profesorju zadosti. V Napolu so v zaperto univerzo vlomili in mnogo škode napravili, potem so se z lazaroni sklenili, derli proti poglavarstvu in na dvoriše, kjer so jih vojaki z bodali razkropili. Kdo vé, kaj bo tega konec? Toliko je očitno, da maševavna roka prihaja nad Italijo zarad papeževega oropanja.

Angleško. Namesto umerlega kardinala v Dublinu, Mak-Cabe-a, je nadškof dublinski postal dr. Walsh, predsednik kolegija v Maynooth-u; pričakuje se poterjenje od sv. Očeta.

Iz južne Afrike piše znani P. Franc o kerstu štirih kferskih mladenčev. O kerševanju pravi, da laaje pri teh černih otrocih so veliko gosteji kakor volna pri ovcah, dasiravno so komaj palec dolgi. Moral je bukve iz roke djati in z obema rokama delati, z desnico je kerstno vodo na glavo vlival, z levo pa imel polno opravit, da je to čudno černo volno razdelil, ter je milostna voda prišla do kože, kar mora biti, da je kerst veljaven. Kafri so bili z očmi in mislimi vsi zavervani v to sveto opravilo, zunanje znamenje vode jim je nehoté naznanjalo, da tukaj se ravna za neko očiševanje in umivanje. To jim je še bolj pojasnovalo belo oblačilo z opominom, da naj si to oblačilo ohranijo čisto in neomadežano. Menijo pa Kafri, da črna barva je najlepši, in zato so se pri „nauku“ zelo čudili, ko jim je „frater“ pri učenju pokazal podobo stvarjenja in so vidili, da Bog Oče in prva človeka niso černi.

Po kerstu je bila velika maša, med ktere so bili novi keršenci sredi v prezbiteriji. Ko so pevci peli „Credo“ (vero) in so prišli do besed: Verujem v kerst za odpuščenje grehov“ je prejenjalo petje z muziko in vse je utihnilo. V tem trenutku so čveterje černi stopili v sredino kora, so se vergli na obraz, zopet vstali in na glas rekli: „Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum: verujem kerst v odpušenje grehov,“ — precej potem so to izrekli tudi v kferskem jeziku. To sklonjenje na zemljo in versko spoznanje so ponavljali trikrat, ter je zamogla slišati vsa kferska občina. Potem se je sv. maša med petjem nadaljevala. Med veliko mašo so novokeršeni molili rožni venec, ker dobili so zdaj molke še le na prvo kot posebno čast; pred kerstom pa se jim še ne dajo. To je res čast, za ktero jih pri tem ljudstvu njih kralji in glavarji zavidajo. Po veliki maši se je vernila godba s šolsko mladino v šolo in sredi med njimi so bili presrečni keršenci. Vse kfersko ljudstvo jih je sprejemalo in vidilo, koliko čast napravljamo svojim sebratom v Kristusu. Tako kaže, da je bil blažen ta dan, ker več žen in mož se je oglašilo naslednje dni k poduku in prosilo sv. kersta, med njimi tudi celo eden dohtarjev. Tudi pri naših dečkih je to napravilo dober vtis. Sicer so že poprej želeli sv. kersta; zdaj pa so skoro nesterpljivi, da bi morali še dalje čakati.

Spletnje stanje. Francozom se na Jutrovem slabo godi ter se morajo umikati pred Kitajci, katerih jim je strašne trume za petami; doma pa jim prekuc ministerstva dela preglavico. — Angležem se v Egiptu in Sudanu ne godi dosti bolje; ker v Sudanu se Mahdijevci vedno množijo in vterjujejo, v Egiptu pa je vse arabsko zoper Angleže. — Po Laškem rijejo mancinovski republikanci in vseučilišniki. — Tudi v srednji Ameriki je rogovilstvo in se razširja. — Rusi v srednji Aziji tišijo proti Jagu, Angleži pa pisano gledajo. — Po slovanskih deželah imajo veliko opraviti s preslavljanjem sv. Metoda, in to je med vsem najpametniše.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Bolna oseba za zdravje. — Mladeneč, da bi prišel v kak stan, v katerem bi se mogel zveličati. — Grešnik za spreobrnjenje. — Dijak, da bi se ložej učil in šolo zveršil. — Dijak za zdravje. — Oseba za mnoge potrebe.

Koledar za prihodnji teden:

13. mal. travna. S. Justin. — 14. S. Lambert. — 15. S. Helena. — 16. S. Benedikt Jožef Labré. — 17. S. Rudolf. — 18. S. Apolonij. — 19. Druga nedelja po veliki noči. S. Leon IX. p.

Listek za raznoterosti.

Tisučletno obletnico smerti sv. Metoda je katoliška družba obhajala v ponedeljek v Ternovski predmestni cerkvi, ker ondodna nova cerkev ima na stranskem altarju sv. Križa tudi podobi ss. apostolov Cirila in Metoda. Oltar je bil v ta namen prav lepo s cveticami ozališan. Pred sv. mašo ob devetih so domači prečast. g. župnik prav slovesno brali dotični pastirski list, potem so milgsp. prošt dr. Anton Jarc imeli slovesno sv. mašo, spremljano s prav vbranim petjem, tudi o ss. Cirilu in Metodu. Tudi je veselo, da se je veliko ljudstva ter vernikov pobožnosti vdeleževalo.

Za sv. Detinstvo je peti prav mični zvezek prišel na svetlo in deležniki zamorejo knjižico na dotičnih krajih dobivati.

V Fužinah (Weissenfelsu) so čč. oo. Nežmah, Jasevec in Pogorelec od 21. do 30. sušca obhajali sveti misijon.

V Terstu so že 27. sušca milgsp. škof Glavina posvetili 6 bogoslovcev četrtoletnikov, ki so naslednji čč. gg.: Bekar Jož. iz Sežane, Fonda Fr. iz Kopra, Pipan Jan. iz Škerbine, Sila Fr. iz Povirja, Ščulac Anton iz Žminja v Istri, Zarotti Lov. iz Pirana. Že so opravili nekoliko nove maše, nekaj jih bojo opravili belo nedeljo, ter pri pomanjkanju duhovnov grejo lahko precej na službe.

Za Linec bode prvo nedeljo po veliki noči posvečen novi ondodni škof preč. g. dr. Ernest Müller. Slovesni vvod v Lincu utegne biti v začetku majnika.

Prečast. P. Evstahija Ozimek-a so prečast. PP. defintorji, ko je preč. provinc. P. Sell umerl, izvolili za provincijalovega namestnika. Priserčno čestitamo!

Pn. g. stolni dekan J. Vole so nedavno hudo zboleli in bili so 9. t. m. prevideni z vsimi ss. zakramenti za umirajoče.

Premilostni gospod knez in škof so te dni imeli slavnega gosta domikanca P. Deniflé-a, podarhivarja v Vatikanu. Gospod knez in škof so se včeraj podali v Gorico.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. J. Lavtižar je bil 19. sušca investiran na duhovnijo Kokro. — Č. g. J. Novak, duh. pomoč. v Mošnjah, je dobil duhovnijo Smlednik. — Č. g. And. Kalan je prišel s Preddvora za farnega subsidijarja v Presko. — Čč. gg. Karol Klinar in Jan. Cimbaz se podasta v stalni pokoj.

Dobrotni darovi.

Za najpotrebniše misijone: Jan. Dular 2 gld.

Za sv. Očeta: Iz Ribnice po prečastit. g. dekanu Mart. Skubicu 80 gld. — Iz Sodražice 5 gld. — Iz Senožec po č. g. župniku 5 gld. — Iz Spod. Idrije po č. g. župniku M. Horvatu 16 gld. — S Homca v imenu duhovnijanov 26 gld. — Neimenovana dobrotnica 1 gld. — Milgsp. prošt dr. A. Jarc 5 gld. — Iz Št. Jošta pri Polh. gr. po č. g. župnik A. Hočevarji 15 gld. — Iz Smlednika in Terboj 51 gld. — Šmarjeta po č. g. žup. J. Volčič-u 30 gld. — Od sv. Trojice pri Mokronogu po č. g. Jož. Gerčarji 42 gld. vsled postnega past. lista s pristavkom: „Adveniat Regnum Tuum.“ — Iz Planine po č. g. župniku Fr. Riharju 32 gld. — Iz Šmartina pod Šm. goro 1 tol. za 1 gld. 50. kr.

Za varhe božjega groba v Jeruzalemu: Fara Žirovska 5 gld. 20 kr. — Župnija Semič 6 gld. — Iz Zaliloga 1 gld. 50 kr. — Preč. g. dek. Mart. Skubic iz Ribnice 12 gld. — Iz Senožec 2 gl. — Spod. Idrija 5 gl. — Rovte po č. g. Jak. Ferjančiču 4 gld. 41 kr. — Iz Smlednika 4 gld. 50 kr. — Od sv. Trojice pri Mokr. 1 gld. 70 kr. — Št. Jošta pri Polh. gr. 2 gld.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Mart. Narobe 5 gld. (za pirhe). — Neimenovana dobrotnica 20 kr. — Č. g. župnik Ant. Hočevar v Št. Joštu 2 gld. — Č. g. župnik Fr. Rihar 2 gld. — Gosp. Lovro Ravnik 1 gld. — Č. g. župnik Bl. Petrič 3 gld. — Č. g. župnik Mih. Horvat 2 gld. — Č. g. župnik Jan. Čibašek iz Št. Vida 1 gld. — Č. g. župnik Jož. Vidmar 2 gld. — G. J-k. 3 gld. (za Bošnjake). — Milgosp. prošt dr. A. Jarc 6 gld. — Preč. g. kanonik Andrej Zamejic 5 gld. — Preč. g. dekan Mart. Skubic 12 gld.

Za kapelo sv. Cirila: G. Janez Fabijan 5 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: Milgsp. prošt dr. A. Jarc 2 gld.

Za potrebne cerkve naše škofije: Iz Cirknice 59 gl. 50 kr. — Z Vač 12 gld. 10 kr. — Iz Slavine 30 gold. 10 kr. — S Poljanice 12 gld. — Iz Šent-Lovrenca ob Temenici 1 gld. 76 kr. — Z Loškega potoka 8 gld. 33 kr. — Iz Doba 42 gld. — Iz Nevelj 8 gld. 62 kr. — Z Zaspega 5 gld. 50 kr. — S Černega verha nad Idrijo 20 gld. — Z Zaplane 20 gld. 65 kr. — Iz Zagradca 15 gld. — Iz Postojne 15 gld. — Iz Mošenj 12 gld. — Iz Šent-Vida pri Zatičini 39 gld. — Iz Dražgoš 15 gld. 50 kr.

Popravek. V zadnji „Danici“ naj se bere: Z Berda namesto: Z Beda.

(Drugi dar. prih.)